

Slayt Hazırlamada Bir Kaç Önemli Nokta*

DAVID GALLANGER

Nitelikli slaytların hazırlanması genellikle bir sorun olmaktadır. Bu konudaki yayınlar yararlı olmaktan çok işi daha da karmaşık hale getirmektedir. Aşağıdaki, hatırlaması ve uygulanması kolay kurallar, nitelikli slayt hazırlamada her zaman güvenilir sonuçlar verecektir.

Fotoğrafi alınacak orijinal belgeye kağıt üzerindeki genişliğinin 10 katına eşit uzaklıktan bakınız. Bu görüntü size, perdeye yansıtılmış slaydın seyirci tarafından nasıl algılanacağını gösterecektir. Bu kolay deney, konu ile ilgili yayınlarda önerilen çizelge ve çizgelerin hazırlanmasında esas alınan fiziksel ve optik kurallara tümüyle uymaktadır. Bu kolay kuralın her zaman iyi sonuç vermesinin nedeni şu şekilde açıklayabiliriz: Fotoğraf yeterli ise, sorunu tümüyle fotoğrafi alınacak orijinal belgede aramak gerekir. Yayımlanan yada yayımlanması düşünülen metinler, haritalar veya şekiller normal okuma uzaklığı olan 35 cm ye göre hazırlanır ve bundan fazla uzaklıklarda okunaklılığını yitirir. Bir kitap sayfasında 10 cm genişliğinde bir metin olsa ancak normal görüşlü bir kaç kişi bu metni 100 cm uzaktan okuyabilir. Bir topoğrafik veya jeolojik harita paftası 45 cm genişliğinde olabilir ama hiç kimse bunları 4,5 m den okuyamaz. Bu gibi belgelerin hiç birinin, nitelikli slayt hazırlamak için, tüm boyutları ile fotoğrafi alınamaz. Şimdi kuralı tersine uygulayacak olursak, 35 cm lik normal okuma uzaklığına göre nitelikli slayt elde etmek için paftanın yaklaşık 3x3 cm lik kısmının fotoğrafının alınması gerekir.

Belgeler, tümüyle optik kurallar çerçevesinde nitelikli slayt elde etmek için fotoğrafının alınacağı

varsayımına yönelik olarak hazırlanmalıdır. Çizgiler koyu ve harfler geniş olmalıdır. Ne kadar koyu veya ne kadar geniş olması gerektiğini anlamak için aşağıdaki kural uygulanabilir. Hazırlanmış bir örneğin çizgi aralıklarına ve Leroy yazı şablonuna yazı genişliğinin 10 kat uzaklığından bakınız. Bu durumda, seyircinin yazıyı okuyup okuyamayacağını anlamış olursunuz.

Bu deneyden, bir defada perdede yalnız bir kaç kelimenin gösterilebileceği anlaşılır. Bunun iki yararı vardır. Birincisi, yapılacak harfleme miktarını en aza indirger; ikinci olarak da çoğu kez ihmal edilen önemli bir sorunu çözümler. Yani, slaydın perdede gösterildiği bir kaç saniyelik süre içinde seyircinin okuyup kavrayabileceği kelime sayısı kısıtlıdır. Eğer 20 satır kaya analizi içeren bir slayt ekrana 20 saniye yansıtılmış ise bu hem sakıncalıdır hem de aktarılmak istenen bilginin kavranmasını olanaksız kılar. Seyirci basitleştirilmiş şekillerden ve kavrayabileceği kadar bilgiden daha çok yararlanacaktır. Slayt hazırlamak amacı ile şekilleri yeniden çizmek angarya gibi gelebilir. Ancak bu, tebliğ sırasında aynı şekli karatahtaya çizmek için gereksinilecek süreyi fazlaca aşmaz. Bu amaçla keçe uçlu kalem kullanılabilir. Seyirci ressamlıktan çok fikirlere ilgi duyacaktır. Kötü çizilmiş fakat seyirci tarafından kolaylıkla algılanabilecek bir şekil, iyi çizilmiş fakat açıklıkla seçilemeyen bir şekilden çok daha iyidir.

Orijinal belgeye, genişliğinin on katı uzaktan bakınız. İşte bu kadar basit.

*) Geological Society of America Bulletin, 1965, cilt 76'dan Saffet Doyuran tarafından çevirilmiştir.